

CONSELL SECTORIAL DE DRET A LA SALUT - RESUM DELS PUNTS DE L'ORDRE DEL DIA I ACORDS

Data: 11 de juny de 2024

Hora: 17-19:20 h

Lloc: Sala d'Actes, Districte de Nou Barris

Persones assistents

Presidència: Leonor Fernández Castanera

Vicepresident Primera: vacant

Vicepresident Segon: Jordi Armengol (Consorti Sanitari de Barcelona, CSB)

Representants d'Entitats/Associacions: Entitat SAP Muntanya, AV Roquetes, AV Guineueta, AV Porta.

Representants de Serveis Públics: Pere Subirana, Esther Mascarell i Glòria Rius (CIS Cotxeres); Cristina Carbonell (ICS-Gerència); Marina Martínez (Hospital V Hebron); Luis Carlos Criado (CAP Chafarinas); Montserrat Vergara (CAP Guineueta); Jesús Cabrera i Laia Sastre (CAP Roquetes-Canteres); Joan Tremosa (CAP Rio de Janeiro); Aleix Causa (Fundació Nou Barris); Mariona Estrada (Taula Salut Mental Nou Barris); Paloma Lago (CSMA); Pedro Roy (Hospital Mare de Déu de la Mercè).

Consellers o conselleres o altres representants polítics: M Neus Ros (PPC), Yolanda Ferrer (VOX), Mònica Palet (BcnComú), Montserrat Cuspinera (ERC) i Aroa Ortega (PSC)

Tècnics o tècniques municipals: Davide Malmusi (Direcció de Serveis de Salut, Ajuntament de Barcelona); Josep M Jansà i López del Vallado (ASPB); M Blanca Catalá (secretària del Consell, que elabora aquest resum)

Assistents: 35 persones

S'excusen: Elisabet Martín (ICS-SAP Muntanya); Paquita del Río (ACAF); Josep Aguilar i Marta Hoeksema (AFEM).

Ordre del dia

1. Presentació de la nova consellera de Salut del Districte de Nou Barris, 3'
2. Aprovació de les últimes dues actes, 2'
3. Renovació vicepresidència primera del Consell de Dret a la Salut de Nou Barris, 5'
4. Pla de calor: mesures, 15'
5. Salut Mental: accessibilitat i mesures per millorar-la, avaluació RBEC, Taula de Salut Mental Nou Barris, 30'
6. Torn obert paraules 35'

Síntesi

1. Presentació de la nova consellera de salut del districte de Nou Barris

Leonor Fernández Castanera, consellera del PSC, dona la benvinguda als assistents i es presenta com a nova presidenta del Consell de Dret a la Salut de Nou Barris.

2. Aprovació de les últimes dues actes

S'aproven. Es demana que a l'inici de cada sessió de consell hi hagi un espai per fer seguiment de temes.

3. Renovació de la vicepresidència

Cal renovar la vicepresidència primera en cada inici de mandat, tal i com es va informar a l'últim consell de 2023. Les entitats ciutadanes poden presentar candidatures. Davant la manca de candidats, es proposa fer un altre intent de renovació al proper consell. En aquella sessió, les entitats que es presentin seran escollides per votació de majoria simple entre els /les representants de les entitats. En resposta a una consulta, la secretària del consell esbrinarà si pot ser candidata una entitat en lloc d'una persona física i si sense formar part de la Comissió Permanent es pot assistir i fer propostes d'ordre del dia del consell.

4. Pla de calor: mesures

A l'actualitat, el dispositiu sanitari del Pla Operatiu per prevenir els efectes de la calor sobre la salut (POCS) té la mateixa importància que El Pla Integral d'Urgències de Catalunya (PIUC) durant període hivernal. Es va iniciar l'any 2004 i és un pla estacional que s'activa anualment de l'1 de juny fins al 30 de setembre. Des de 2023, a Barcelona es constitueix un comitè de governança i un d'operatiu territorial per al desplegament d'accions a la ciutat des de la perspectiva de l'atenció integrada social i sanitària.

INTERVENCIIONS EN EL MARC DEL POCS

Intervenció directa:

- **Consolidar el contacte i intervenció sobre la població fràgil des de l'EAP**, adaptant la intervenció al perfil de fràgil i el seu risc, sobretot si hi ha risc social o cal abordar farmacoterapèutic. Paper fonamental de l'APiC a Barcelona en l'atenció a la població fràgil.
- Millorar la **identificació** de la població fràgil i el seu registre. Actualitzar els censos de fràgils tot l'any per fer accions preventives de forma setmanal.
- Especial atenció i intervenció als pacients de programa ATDOM, persones en la categoria "Fràgil 3" i a les persones que viuen a residències de gent gran.
- **Consolidar l'estratègia d'avisos massius** en format veu a tota la població usuària de teleassistència
- Consolidar l'estratègia **de consells de salut des del 061** en moments de superació de llindars.
- Reforçar les **intervencions sobre les situacions de pobresa energètica o de falta de condicions de l'habitatge**.
- Reforçar les intervencions sobre **altra població de risc com els infants i joves**, i especialment col·lectius que es troben més exposats a la calor.
- Accions envers la **revisió de la medicació**.
- **Treball en xarxa** de tots els dispositius i nivells assistencials d'àmbit sanitari i social per l'atenció a la població fràgil.

També es fan intervencions a l'àmbit residencial, a través del Pla d'estiu CSB (Consorti Sanitari de Barcelona). Inclou accions d'estratègia d'atenció Integrada a les 35 residències identificades com a més vulnerables. Es monitoritzen i es fa seguiment i acompanyament.

Enllaç a la [presentació](#)

La consellera de salut explica que el districte de Nou Barris habilita refugis climàtics. Espais on pots protegir-te de la calor o fred excessius si no tens el confort tèrmic adequat a casa. N'hi ha d'interiors i d'exterior i mantenen el seu ús habitual. [Mapa](#) de refugis climàtics de Nou Barris.

Dins del [Pla de Calor Municipal](#), la fase preventiva s'activarà del 15 de juny fins al 15 de setembre, amb accions d'informació i coordinació amb centres i equipaments de serveis socials. Els equips identifiquen grups i persones vulnerables: grans, amb diversitat funcional, amb malalties cròniques, en situació de sensellarisme, infants... Cal ser proactius, identificar què necessita la gent, acompanyar-la als refugis climàtics. S'activen equips mòbils: CUESB, Creu Roja,...

5. Salut Mental: accessibilitat i mesures per millorar-la, avaluació RBEC, Taula de Salut Mental Nou Barris

Taula de Salut Mental: és una taula tècnica de reflexió i debat de propostes sobre salut mental del territori. Es treballa per comissions de treball a partir de necessitats detectades. Hi participen serveis relacionats amb la Salut Mental. Les memòries de treball anual són accessibles a Internet. La de 2023 s'està acabant d'elaborar. S'expliquen les accions treballades l'any passat i els membres que integren la taula. Enllaç a la [presentació](#).

Accessibilitat CSMA i CSMIJ: l'accessibilitat a serveis especialitzats de salut mental a Nou Barris és complicada. Es monitoritzen les visites ordinàries, sense urgència, ni preferència. L'espera de primera visita a psiquiatria i psicologia és superior a la de Barcelona i superior a l'estàndard en visites ordinàries de 30 dies. L'accessibilitat de CSMIJ és menor que la de CSMA. Tot i que ha millorat respecte 2023, encara hi ha molt marge de millora. Es mostren gràfics. El CAS de Nou Barris no té problemes d'accessibilitat. Enllaç a la [presentació](#).

Des del CSMA, expliquen que l'accessibilitat té tres possibilitats: de 1ª visita, la que s'efectua després d'un codi risc suïcidi (CRS), la de post-alta hospitalària (PAH):

1. Accessibilitat a una 1ª visita: després de la pandèmia, va augmentar molt la demanda i l'absentisme de 1es visites, tot i que s'envia 48h abans un recordatori per missatge, des d'on es pot anular la visita. Els ciutadans han de tenir consciència que l'absentisme incrementa la llista d'espera. Cada setmana, hi ha un subequip per àrea bàsica (psicòleg, psiquiatre, infermer). Preocupa molt l'absentisme. La prevalença d'assistència en salut mental a Nou Barris és més gran que la mitja a Catalunya. Té a veure amb l'índex socioeconòmic de la població. La situació milloraria si s'adeqüés el pressupost en salut mental en funció de l'índex socioeconòmic.
2. Accessibilitat a CRS: es visita a la persona dins d'una setmana. Se la truca i revincula. Com a tercera opció es va al domicili. Els reintents de suïcidi són més alts fins al primer any d'intent. Es fa molt seguiment per revincular. A Nou Barris, aquesta manera de treballar fa que el nombre de suïcidis sigui menor.
3. PAH: el CSMA fa visites post-altes en 72h. Si el pacient no va a consulta, se'l truca i revincula. Com a tercera opció, es va al domicili. Es va a la unitat d'aguts de Sant Rafael. Menys d'un 20% d'absentisme a la 1ª visita. Després de l'hospitalització, el pacient és més vulnerable. Hi ha risc d'abandonament de visites i medicació, que impliquen augment de simptomatologia, conflictes

familiars i reingrés. La taxa de reingrés de CSMA Nou Barris és més baixa que la d'indicadors internacionals.

Des del CSMIJ, expliquen que han augmentat el nombre de casos atesos. No disposen de suficients recursos. Han introduït noves metodologies per aconseguir una atenció de qualitat i al mateix temps fer més visites. Informen de la nova seu del CSMIJ a la Via Favència, núm. 244 (cantonada amb c/Batlloori), la qual ha permès millorar l'accessibilitat.

Referents de Benestar Emocional (RBEC) a l'Atenció Primària: aquesta nova figura sanitària forma part ja de tots els EAP de Nou Barris. No fa assistència directa. Majoritàriament fa intervencions grupals. No fa psicoteràpia. Ara, comencen a incorporar-se els RBEC pediàtrics.

6. Torn obert de paraules

Els veïns i les veïnes fan les següents preguntes, comentaris o expressen les següents queixes o peticions, que es remeten als departaments municipals corresponents:

Preguntes/Comentaris	Respostes
<p>Desconfiança en què la Atenció Primària (AP) pugui sostenir un Pla de Calor que generi més esforç assistencial, degut a les actuals circumstàncies de manca de pressupost i contractacions de personal. Hi ha molts treballadors eventuais al carrer que fan falta.</p> <p>L'any passat, l'Hospital de la VHebron, va traslladar a l'entitat SAP Muntanya preocupació per la pressió assistencial a urgències a l'estiu, pitjor que a l'hivern.</p> <p>Les vacances dels professionals de referència a l'estiu dificulten un seguiment adequat del pacient fràgil. Els CAP tenen dotació de personal suficient?</p>	<p>La manca de professionals obliga a ser més eficient i tenir visió compartida. La intervenció de seguiment ja es va fer l'any passat. S'aprofitava la visita domiciliària per avaluar la fragilitat.</p> <p>La majoria dels CAP ja tenen identificats als seus pacients fràgils a través del seguiment del pacient crònic. La feina prèvia d'identificació ja està feta.</p>
<p>No tots els barris tenen refugis climàtics. Necessari que hi siguin a una distància màxima de 5'.</p>	<p>Es recull a l'acta.</p>
<p>Ja s'ha posat en marxa la història clínica de salut mental compartida amb metge de família i pediatria?</p>	<p>Està previst que entre setembre-octubre de 2024 CSMA, CSMIJ i CAS de Nou Barris entrin en el sistema informàtic ECAP. La història clínica compartida de salut mental és un tema que cal solucionar l'abans possible.</p>

	CSMIJ confirma que s'està adaptant al sistema informàtic. Estan en procés.
L'espera excessiva a primeres visites a CSMA i CSMIJ és un problema. Després, l'atenció és molt bona. Els recursos han de ser equitatius i assignar-se en funció del nivell socioeconòmic del usuari.	El model català és d'atenció esglaonada. CSMA i CSMIJ són serveis de segona línia, després de metge de família i pediatria.
Referent les noves figures sanitàries dels EAP, hi ha coordinacions internes d'equip? Els equips han de preveure i respondre a les necessitats de manera coordinada. Encara cal que es consolidin aquests professionals i s'acabin d'integrar. No es cobreixen baixes, per exemple. Abans de fer noves incorporacions professionals, caldria haver reforçat els equips existents.	S'han incorporat nutricionistes, fisioterapeutes, higienistes, RBEC. Aquests professionals estan plenament integrats als equips de les ABS. CSMA volia que RBEC hagués sigut una figura del CSMA. Els professionals treballen conjuntament i es fan derivacions. Tot el sistema sanitari espanyol té dificultats per cobrir baixes de sanitaris. Des del govern central, no es planifiquen suficients formacions especialitzades.
Es demana a l'ASPB que al proper consell es parli de l'informe de salut pública de Nou Barris. Preocupen les dades. No existeix pobresa estructural, existeix pobresa i injustícia.	Es recull a l'acta.
Responsable del CSMA proposa analitzar la salut mental infantil i adults de cada Àrea Bàsica de Salut. CSMIJ està d'acord.	Es recull a l'acta.
L'entitat SAP Muntanya agraeix l'esforç dels equips d'atenció primària. Està en contacte amb tots ells. Preocupa com cobriran les vacances i com faran front a les exigències del Pla de Calor .	Es recull a l'acta.